

Przedmiot: Wprowadzenie do terapii zajęciowej

I. Informacje ogólne

Jednostka organizacyjna	Wydział REHABILITACJI Katedra Terapii Zajęciowej Kierownik: dr Grzegorz Bednarczuk
Nazwa przedmiotu	Wprowadzenie do terapii zajęciowej
Kod przedmiotu	TZ-I-34
Język wykładowy	Polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia)	I stopień
Rok studiów	I
Semestr	1, 2
Liczba punktów ECTS	6 ECTS I sem. w – 30 godz., ćw. 15 godz. II sem. w- 15 godz., ćw. 30 godz. Samokształcenie- 60 godz.
Imiona i nazwiska wykładowców	prof. Alicja Przyłuska-Fischer, (alicia.fischer@awf.edu.pl), dr Anna Dąbrowska-Zimakowska (anna.zimakowska@awf.edu.pl) dr Wojciech Jerzy Bober (wojciech.bober@awf.edu.pl),
Program (programy) studiów, w którym realizowany jest przedmiot	TERAPIA ZAJĘCIOWA
Sposób realizacji zajęć (stacjonarny, uczenie się na odległość)	stacjonarny
Wymaganie wstępne i dodatkowe	Wymagania wstępne. Przed przystąpieniem do modułu student posiada wiedzę z zakresu: - bierna znajomość języka angielskiego (czytanie)

II. Informacje szczegółowe

Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z historią i filozofią zawodu terapeuty zajęciowego.
C2	Zapoznanie studentów z współczesnym ujęciem terapii zajęciowej, jej celami i rolą; przedstawienie działalności organizacji polskich i zagranicznych działających na rzecz terapii zajęciowej.
C3	Zapoznanie studentów z modelami terapii zajęciowej. Umiejętność stosowania modeli adekwatnie do położenia i charakterystyki klienta, dobór narzędzi diagnostycznych.
C4	Zapoznanie studentów z procesem terapeutycznym opartym o założenia aktualnych modeli praktycznych.
C5	Zapoznanie studentów z filozoficznymi koncepcjami człowieka, choroby, niepełnosprawności oraz z koncepcją zajęcia.
C6	Zapoznanie studentów z teoriami i pojęciami etycznymi oraz etyką zawodową.
C7	Wykształcenie umiejętności myślenia krytycznego.

Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu

Efekt uczenia się kierunkowy	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Odniesienie do celów	Odniesienie do charakterystyki II stopnia PRK
Wiedza			
K_W28 Pojmuje człowieka w sposób holistyczny, biorąc pod uwagę jego fizyczne, psychiczne i duchowe potrzeby oraz możliwości.	1. Potrafi wymienić i opisać filozoficzne koncepcje człowieka istotne dla etyki zawodów medycznych.	C5 C6 C7	P6S_WK
K_W30 Rozumie specyfikę pracy z osobami z niepełnosprawnością i w trudnej sytuacji życiowej zgodnie z teoriami poszanowania autonomii, kształtowania normalizacji i umocnienia (empowerment).	1. Zna różne modele niepełnosprawności, potrafi wskazać różnice pomiędzy nimi. 2. Rozumie zasady praktyki nakierowanej na klienta i rozumie potrzebę stosowania jej w terapii zajęciowej uwzględniając zaplecze historyczne i współczesne. 3. Potrafi analizować istotne dla tej wartości moralne, jak godność, autonomia, równość, sprawiedliwość	C1 C2 C5 C6	P6S_WK
K_W31 Posiada wiedzę dotyczącą teoretycznych podstaw terapii zajęciowej, szczególnie w odniesieniu do rodzajów zajęć i ich związków ze zdrowiem, celów podejmowanych aktywności oraz złożonych interakcji zachodzących pomiędzy osobą, środowiskiem i zajęciem.	1. Zna historię terapii zajęciowej. 2. Omawia współczesne ujęcie terapii zajęciowej, zna główne organizacje, trendy i kierunki rozwoju w Polsce i za granicą. 3. Potrafi przedstawić modele terapii zajęciowej: założenia, twórców, instytucje; zna podobieństwa i różnice między nimi oraz uzasadnia zastosowanie danego modelu do sytuacji osoby. 4. Rozumie specyfikę analizowania zajęć w ujęciu różnych modeli. 5. Zna i potrafi posługiwać się narzędziami diagnostycznymi stworzonymi na potrzeby wybranych modeli koncepcyjnych. 6. Zna ramy i założenia ICF. 7. Posiada wiedzę nt. filozofii działania i potrafi przedstawić filozoficzną koncepcję zajęcia.	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7	P6S_WK

	8. Zna filozoficzne i socjologiczne koncepcje zdrowia i choroby. 9. Potrafi opisać i kategoryzować takie koncepcje i wartości moralne jak godność, wolność, równość, sprawiedliwość, prawda, oraz ich historyczne przemiany.		
K_W32 Posiada wiedzę na temat etapów procesu TZ (zgodnie z różnymi modelami postępowania): inicjowanie kontaktu, określenie obszaru działania, ocena/badanie potrzeb w zakresie terapii zajęciowej, uzgadnianie celów i planu działania, realizacja planu, monitoring, ewaluacja wyników, modyfikacja.	1. Zna założenia modeli praktycznych wyznaczających schemat prowadzenia procesu terapeutycznego w terapii zajęciowej. 2. Zna modele kompetencyjne i płynące z nich role terapeutów zajęciowych. 3. Zna dokumentację adekwatną do podstawowych modeli terapii.	C1 C2 C3	P6S_WK
Umiejętności			
K_U01 Potrafi posługiwać się podstawowymi pojęciami opisującymi stan zdrowia osoby (z uwzględnieniem Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia)(...).	1. W stopniu podstawowym potrafi rozpoznać i opisać związki pomiędzy zaburzeniami budowy i funkcji, niepełnosprawnością oraz ograniczeniami uczestnictwa w życiu społecznym.	C2	P6S_UW P6S_UO
K_U07 Umie obserwować ludzkie zachowania, analizować ich motywy, oraz społeczne, kulturowe, prawne, ekonomiczne konsekwencje.	1. Potrafi analizować zachowania ludzkie w aspekcie historycznym, społecznym i moralnym.	C1 C3 C4 C5	P6S_UW
K_U19 Potrafi stosować modele, metody i techniki terapii zajęciowej do pracy z różnymi osobami i grupami społecznymi (...)	1. Potrafi stosować i dobierać modele terapii zajęciowej stosownie do potrzeb i charakterystyki klienta. 2. Potrafi stosować proces terapii zajęciowej, zna przebieg czynności w każdym etapie i jest w stanie go przeprowadzić na poziomie podstawowym.	C3 C4	P6S_UW P6S_UO
K_U34 Potrafi rozpoznawać problemy etyczne wynikające z relacji zawodowych i radzić sobie z nimi.	1. Jest świadomy istnienia konfliktów interesów pacjenta, terapeuty i społeczności w praktyce zawodu oraz dostrzega takie konflikty w analizowanych przypadkach. 2. Umie krytycznie analizować istniejące kodeksy etyki zawodowej. 3. Formułuje argumenty moralne w celu rozwiązania konfliktu interesów, klasyfikuje je oraz ocenia ich wagę.	C6 C7	P6S_UW P6S_UO
Kompetencje społeczne			
K_P01 Postrzega osoby holistycznie - ich potrzeby fizyczne, psychiczne i duchowe traktuje jako jedność.	1. Dostrzega wagę stosowania modeli w terapii zajęciowej, które w sposób holistyczny wyjaśniają potrzeby zajęciowe osoby.	C1-C7	P6S_KK

K_P02 Szanuje indywidualne różnice, poglądy, zwyczaje i ich wpływ na aktywność życiową osoby.	1. Jest świadomy różnic jednostkowych i grupowych pośród ludzi oraz potrafi przystosować swoje zachowanie względem klienta oraz zaplanować terapię w jego najlepiej pojętym interesie.	C1	P6S_KO
K_P03 Zachowuje autonomię własną oraz uznaje autonomię innych osób i grup społecznych, z którymi współpracuje oraz odbiorców swoich działań zawodowych. Wspiera partnerstwo klienta w procesie terapii zajęciowej.	1. Traktuje klienta podmiotowo, angażując go na każdym etapie procesu terapii.	C1-C6	P6S_KO
K_P04 Rozumie i akceptuje współczesne role i zadania terapeuty zajęciowego.	1. Potrafi identyfikować cele i obszary działania terapeuty zajęciowego. 2. Rozumie swoją rolę w interdyscyplinarnym zespole terapeutycznym.	C1 C2	P6S_KK

Treści programowe			
	Tytuł wykładu	Odniesienie do efektów uczenia się kierunkowych/przedmiotowych	Odniesienie do celów przedmiotu
TP1	Zajęcia wprowadzające w tematykę przedmiotu. Omówienie programu, zasad uczestnictwa i sposobu zaliczenia. Początki terapii zajęciowej. Wprowadzanie zajęcia do leczenia pacjentów.	K_W28/1 K_W31/1	C1 C2
TP2-3	Rozwój terapii zajęciowej na świecie. Organizacje działające na rzecz terapii zajęciowej AOTA, WFOT, ENOTHE, COTEC ROTOS.	K_W28/1 K_W31/1,2 K_P04/1	C1 C2
TP4	Rozwój terapii zajęciowej w Polsce.	K_W28/1 K_W31/1,2 K_P04/1	C1 C2
TP5-6	Definiowanie terapii zajęciowej, jej cele, zadania. Współczesne role terapeutów zajęciowych.	K_W28/1 K_W31/1,2 K_P04/1	C1 C2
TP7	Rozwój zawodowy terapeutów zajęciowych.	K_W31/2 K_P04/1	C1 C2
TP8	Główne trendy oddziaływania terapii zajęciowej na świecie. Podejście skoncentrowane na osobie. WFOT i WHO a sprawiedliwość zajęciowa.	K_W31/2 K_P04/1	C1 C2
TP9	Wprowadzenie do filozofii i etyki terapii zajęciowej.	K_W28/1 K_W31/7 K_U07/1 K_U34/3	C5 C6

TP10	Teorie etyczne w kontekście problemów moralnych medycyny. Etyka cnoty (Arystoteles). Etyka obowiązku (Kant).Klasyczny utilitaryzm (Mill), utilitaryzm preferencji (Singer).	K_W28 K_W30 K_U07 K_U34	C5 C6 C7
TP11	Indywidualistyczna koncepcja człowieka: teoria uprawnień moralnych. Prawa człowieka, prawa osób niepełnosprawnych, prawa pacjenta.	K_W28 K_W30 K_U34	C5 C6 C7
TP12	Modele człowieka w medycynie i ich implikacje etyczne. Koncepcje zdrowia i choroby. Modele niepełnosprawności	K_W28 K_W30 K_U07 K_U34	C5 C6 C7
TP13	Aksjologiczne podstawy etyki zawodów medycznych. Tradycyjna etyka hipokratejska. Narodziny i metody bioetyki.	K_W28 K_W30 K_U07	C5 C6 C7
TP14	Zasady bioetyki: autonomia, nieszkodzenie, dobroczynienie, sprawiedliwość, godność, podatność na zranienie. Etyka troski.	K_W28 K_W30 K_U07 K_U34 K_P03	C5 C6 C7
TP15 TP16	Etyka terapeuty zajęciowego – wartości, problemy moralne i kodeksy etyki zawodowej w tz	K_W30 K_U07 K_U34 K_P01 K_P02 K_P03	C6 C7
	Drugi semestr		
TP17-18	Klasyfikacje i modele w terapii zajęciowej – znaczenie i stosowanie. Międzynarodowa Klasyfikacja Funkcjonowania Niepełnosprawności i Zdrowia.	K_W28/1 K_W31/6 K_P04/1	C1
TP19	<i>Person-Environment-Occupation Performance Model</i> – założenia, założenia, sposób oceny potrzeb zajęciowych, proces.	K_W31/3,4,5 K_W32/1 K_P04/1	C2 C6
TP20	<i>Model of Human Occupation</i> – założenia, narzędzia diagnostyczne, dokumentacja.	K_W31/3,4,5 K_W32/1 K_P04/1	C2 C6
TP21	Kawa Model – założenia, narzędzia oceny.	K_W31/3,4,5 K_W32/1 K_P04/1	
TP22	Ujęcie terapii zajęciowej w modelu kanadyjskim. Założenia teoretyczne Canadian Model of Occupational Performance and Engagement (CMOP-E) Model kompetencyjny. Założenia Canadian Model of Client-Centred Enablement (CMC-E)	K_W31/3,4,5 K_W32/1,2 K_P04/1	C2 C6
TP23-24	Canadian Practice Process Framework (CPPF) – proces w terapii zajęciowej. Etapy, schemat, postępowanie.	K_W31/3,4,5 K_W32/3 K_P04/1	C4
Ćwiczenia/ zajęcia praktyczne			

TP25	Odróżnienie opisowości od normatywności. Różne normy i systemy normatywne: prawne, religijne, etyczne – podobieństwa, różnice.	K_W28 K_U07 K_P02	C1 C4 C5
TP26-27	Teorie etyczne w działaniu: sposoby uzasadniania sądów moralnych	K_W28/1 K_U07/1 K_U34/3 K_P02/1	C6 C7
TP28	Prawa człowieka, prawa pacjenta: autonomia, godność, równość, świadoma zgoda	K_W28/1 K_W30/2-3 K_W31/5,9 K_U34/1-3 K_P03/2	C4 C5 C6
TP29	Relacja między pacjentem a pracownikiem medycznym (terapeutą zajęciowym): problemy poufności, prywatności	K_W28/1 K_W30/2-3 K_W31/3 K_U07/1 K_U34/1,3 K_P02	C4 C6
TP30	Koncepcje równości i sprawiedliwości oraz ich znaczenie w systemach ochrony zdrowia.	K_W30/2 K_W31/5,9 K_P01/1 K_P02/1 K_P03/2	C4 C5 C6 C7
TP31	Kodeksy etyczne terapeutów zajęciowych.	K_W30 K_U07/1 K_U34/1 K_U34/2 K_U34/3 K_P03/1 K_P03/2 K_P04/1 K_P04/2	C1 C4 C6
TP32	Konflikty i dylematy moralne	K_W31/5 K_U07/1 K_U34/1-3 K_P02 K_P03	C3 C4 C5
	Drugi semestr		
TP33	Zastosowanie ICF praktyce terapeutów zajęciowych.	K_U01/1 K_P01/1 K_P04/1,2	C3
TP34	Model PEO i PEOP – zastosowanie. Studium osoby w modelu PEO-FIT i PEOP	K_U19/1 K_P04/1 K_P04/1,2	C3
TP35	<i>Model of Human Occupation</i> -zastosowanie. Diagnoza potencjału i deficytów zajęciowych przy użyciu narzędzi modelu.	K_U19/1,2 K_P03/1 K_P04/1	C3
TP36	Zastosowanie Kawa Model. Rysunek rzeki i jego interpretacja pod kątem zajęć i celów terapeutycznych.	K_U19/1,2 K_P03/1 K_P04/1,2	C4

TP37	Ujęcie terapii zajęciowej w modelu kanadyjskim. Model praktyczny. Proces terapeutyczny wg Canadian Practice Process Framework (CPPF). Etap 1. Inicjowanie kontaktu.	K_U19/1,2 K_P03/1 K_P04/1,2	C2
TP38	Proces terapeutyczny wg Canadian Practice Process Framework (CPPF). Etap 2. Określenie obszaru działania	K_U19/1,2 K_P03/1 K_P04/1,2	C4
TP39	Proces terapeutyczny wg Canadian Practice Process Framework (CPPF). Etap 3. Ocena/badanie potrzeb	K_U19/1,2 K_P03/1 K_P04/1,2	C4
TP40	Proces terapeutyczny wg Canadian Practice Process Framework (CPPF). Etap 4. Uzgadnianie celów i planu działania	K_U19/1,2 K_P03/1 K_P04/1,2	C4
TP41	Proces terapeutyczny wg Canadian Practice Process Framework (CPPF). Etap 5. Implementacja planu. Etap 6 – monitoring, modyfikacja. Etap 7 – ewaluacja; etap6 – zakończenie	K_U19/1,2 K_P03/1 K_P04/1,2	C4
TP 42	Podsumowanie modeli i procesu terapeutycznego	K_U19/1,2 K_P03/1 K_P04/1,2	C1-C4

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne		
Treści programowe	Metoda dydaktyczna	Odniesienie do efektów kształcenia kierunkowych/ przedmiotowych
TP1-TP24	wykład informacyjny wykład problemowy wykład konwersatoryjny	K_W28/1 K_W30/1-2 K_W31/1-5 K_W32/1-2 K_U07/1 K_U34/1-3 K_P02/1 K_P03/1-2 K_P04/1-2
TP25-TP32	metoda przewodniego tekstu pogadanka metoda przypadków (studium indywidualne/grupowe) dyskusja dydaktyczna	K_W28/1 K_W30/2-3 K_W31/7-9 K_U07/1 K_U34/1-3 K_P01 K_P02 K_P03

TP33-TP42	metoda przewodniego tekstu pogadanka metoda przypadków (studium indywidualne/grupowe) dyskusja dydaktyczna	K_W28/1 K_W29/1 K_W30/1-2 K_W31/3 K_W31/5 K_W32/1-2 K_U07/1 K_U34/1-3 K_P01/1 K_P02/1 K_P03/1-2 K_P04/1-2
Środki dydaktyczne: ✓ Komputer ✓ Rzutnik multimedialny ✓ Prezentacje tematyczne ✓ Wydruki tabel, opisów przypadków, wycinków prasowych etc.		

Metody i kryteria oceniania		
Efekt uczenia się dla przedmiotu	Treści programowe (TP)	Typy/ Metody oceniania D – ocenianie diagnostyczne, F- ocenianie formujące, P – ocenianie podsumowujące * lub wybór z załączonej listy walidacji wyników
K_W28/1 K_W30/1-3 K_W31/1-9 K_W32/1-3 K_U01/1 K_U07/1 K_U10/1,2 K_U34/1-3 K_P02/1 K_P03/1-2 K_P04/1-2	TP1-TP32	P–ocenianie podsumowujące (egzamin pisemny), F – ocenianie formujące (dyskusja) zaliczenie na stopień - test
K_W28/1 K_W29/1 K_W30/1-2 K_W31/3 K_W31/5 K_W32/1-2 K_U07/1 K_U34/1-3 K_P01/1 K_P02/1 K_P03/1-2 K_P04/1-2	TP33-TP42	D–ocenianie diagnostyczne (ocena przypadku) F – ocenianie formujące (dyskusja)

*D – ocena przypadku, rozpoznanie, F – sprawdzian pisemny, dyskusja, obserwacja, P - egzamin pisemny lub wybór z załączonej walidacji wyników

Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe

1. Misiorek A. i wsp. (2019). Współczesna terapia zajęciowa, roz. 1, 5, 6,8, 10, . Warszawa: PZWL
2. Janus E. (2018). Terapeuci zajęciowi w Polsce. Warszawa: Engram Diffin.
3. Turpin M., Iwama M.K. (2011). Using Occupational Therapy Models in Practice, r. 5. Elsevier
4. Przyłuska-Fischer A, Niepełnosprawność jako przedmiot refleksji bioetycznej, Kraków 2013, Wydawnictwo FALL (fragmenty)
5. Różyńska J, Chańska W (red.), Bioetyka, Warszawa 2013, LEX a Wolters Kluwer (wybrane rozdziały)
6. Smrokowska-Reichman A. (2016), Etyka zawodu terapeuty zajęciowego, w: Bac A., Terapia zajęciowa, PZWL
7. Szawarski Z, Mądrość i sztuka leczenia, Wydawnictwo słowo/obraz terytoria, Gdańsk 2005 (fragmenty).
8. Paweł Łuków, Tomasz Pasierski (2014): Etyka medyczna z elementami filozofii, PZWL Wydawnictwo Lekarskie (wybrane rozdziały).

Punkty ECTS (1 pkt - 25 godz. pracy studenta)

RODZAJ ZAJĘĆ	GODZINY
Godziny kontaktowe	90
Przygotowanie się do zajęć	10
Praca własna -diagnoza	10
Projekt	15
Zapoznanie się z zalecaną literaturą	10
Przygotowanie do egzaminu	15
Razem = 150 godz. = 6 ECTS	